

Dodatek č. 1

ke školnímu řádu (k bodu č. 22) a ke Školní preventivní strategii

Udělování souhlasu zákonného zástupce s orientačním testováním nezletilého žáka na přítomnost návykové látky v organismu

Legitimita souhlasu zákonného zástupce s orientačním testováním žáka na přítomnost návykové látky v jeho organismu vyplývá v první řadě z mezinárodní Úmluvy o právech dítěte, vyhlášené pod č.104/1991 Sb. Státy, které jsou smluvními stranami této Úmluvy, se bez výjimky shodly na důležitosti chránit děti před zneužíváním návykových látek, a proto se v čl. 33 zavázaly k tomu, že budou přijímat všechna nezbytná opatření, včetně zákonných, správních, sociálních a kulturních, k ochraně dětí před nezákonným užíváním návykových látek a k zabránění využívání dětí při jejich nezákonné výrobě a obchodování s těmito látkami. Prvotní odpovědnost za výchovu a vývoj dítěte svěříje Úmluva v čl. 18 rodičům/zákonným zástupcům, přičemž základním smyslem jejich péče musí být zájem dítěte.

Ve stejném tónu zní i ustanovení o rodičovské odpovědnosti v novém občanském zákoníku 2014, v Zákonu č.89/2012 Sb. Rodiče jsou povinni důsledně chránit zájmy dítěte, řídit jeho chování a vykonávat nad ním dohled odpovídající stupni jeho vývoje. Důsledná výchova není možná bez důsledné kontroly. Prostředkem k takové kontrole jsou rovněž orientační testy na přítomnost návykové látky v organismu.

Možnost provést orientační testování působí preventivně nejen na dítě/žáka užívající návykové látky, ale i na ostatní děti/žáky, proto smyslem „ochrany práv dítěte“ není chránit izolovaně jen práva jednoho konkrétního dítěte/žáka, ale současně chránit i práva ostatních dětí/žáků. Je plně v rámci rodičovské zodpovědnosti dát škole souhlas s orientačním testováním dítěte/žáka školy na přítomnost návykové látky v jeho organismu s tím, že škola má na základě takového souhlasu právo orientační testování v případě důvodného podezření provést. Takovéto jednání není v rozporu se zájmy dítěte, a tudíž neodporuje žádným ustanovením na ochranu zájmů dítěte.

Orientační test na přítomnost návykové látky v organismu žáka ve školním prostředí se provádí pouze v případě důvodného podezření na užití návykové látky tímto žákem. Užití návykové látky se zjišťuje ze slin. Slinný test je neinvazivní metodou v testování na přítomnost návykové látky v organismu a pro svou jednoduchost a nezasahování do tělesné integrity žáka nevyžaduje, aby byl proveden lékařem.

Vylučuje se plošné nebo namátkové orientační testování na přítomnost návykové látky v organismu žáků.

Škola má navíc i bez souhlasu zákonného zástupce oprávnění provést testování v případě, že žák vykonává činnost, při níž by mohl ohrozit život nebo zdraví svoje nebo dalších osob nebo poškodit majetek (týká se to jen určitých forem výuky), je již dnes dáno škole přímo zákonem č.65/2017 Sb. o opatřeních k ochraně před škodami způsobenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, (bližší k tomu viz stanovisko MŠMT ze dne 13. dubna 2010, pod č.j. 7684/2010-80).

Souhlas rodiče s orientačním testováním jejich dítěte a žáka školy na přítomnost návykové látky v jeho organismu tedy jen rozšiřuje oprávnění školy provést orientační testování i na zbývající formy výuky a na aktivity v rámci školy vůbec.

Zákonný zástupce má z právních předpisů (stěžejní je Úmluva o právech dítěte, Zákon o rodině) rodičovskou zodpovědnost, se kterou jsou svázána jasná práva při výchově a péči o dítě. Souhlas s orientačním testováním jeho dítěte v roli žáka školy na přítomnost návykové látky v jeho organismu k nim neoddiskutovatelně patří.

Nález OPL ve škole

1. V případě, že pracovníci školy naleznou v prostorách školy látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:
  - Látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
  - nálezu ihned uvědomí vedení školy.
  - Za přítomnosti dalšího pracovníka školy vloží látku do obálky, napíší datum, čas a místo nálezu. Obálku přelepí, přelep opatří razítkem školy a svým podpisem a uschovají ji do školního trezoru.
  - O nálezu vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.
2. V případě, kdy pracovníci školy budou mít u žáka důvodné podezření na užití návykové látky, postupují takto:
  - Uvědomí vedení školy.
  - Bude mu proveden orientační test na přítomnost návykové látky v organismu.
  - Odmítne-li žák na výzvu pedagoga se orientačnímu testu podrobit, hledí se na něj jako by návykovou látku užil.
  - V případě, že je výsledek testu pozitivní, postupuje pedagogický pracovník v souladu s metodickým doporučením MŠMT 21291/2010-28.
  - události sepiše stručný záznam s vyjádřením žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byl test proveden. V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. U zápisu a testování je přítomen druhý pedagogický pracovník. Test plně hradí rodič nebo zákonný zástupce žáka nebo zletilý žák sám.
  - Pracovník uvědomí rodiče, popř. zákonného zástupce žáka.
  - Obdobný postup zvolí pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem návykové látky, resp. kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.
  - Škola je povinna oznámit OSPOD skutečnosti, které nasvědčují tomu, že dítě požívá návykové látky (§10 odst. 4 zákona č.359/1999 Sb. o sociálně právní ochraně dětí).
3. V případě, kdy pracovníci školy zadrží u některého žáka látku, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:
  - Zabavenou látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
  - nálezu ihned informují vedení školy.
  - nálezu sepišou stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byla látka nalezena, datum, místo a čas nálezu a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byla látka nalezena (nebo který látku odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen/na ředitel školy nebo jeho zástupce.
  - nálezu vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky a informuje zákonného zástupce žáka.
  - V případě, že je látka nalezena u žáka, který se jí intoxikoval, předají látku zajištěnou výše uvedeným postupem, přivolanému lékaři. Může to usnadnit léčbu, neboť u řady jedů jsou známy protijedy. Další postup nutný k identifikaci látky pak zajistí Policie ČR.

4. V případě, kdy pracovníci školy mají podezření, že některý z žáků má nějakou OPL u sebe, postupuje takto:
- Jedná se o podezření ze spáchání trestného činu nebo přestupku, a proto řešení této situace spadá do kompetence Policie ČR.
  - podezření informují vedení školy.
  - Bezodkladně vyrozumí Policii ČR, zkonzultují další postup a informují zákonného zástupce žáka.
  - Žáka izolují od ostatních a do příjezdu Policie ČR je nutné mít ho pod dohledem. U žáka neprovádějí osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věcí.

Výchovná opatření

Při stanovování výchovných opatření a jejich uplatňování vůči žákovi, se doporučuje:

- rozlišovat mezi prokázanou konzumací a distribucí OPL
- mezi prvním a opakovaným porušením ŠŘ v těchto souvislostech
- mezi konzumací jednotlivých návykových látek podle jejich zdravotní a sociální nebezpečnosti
- pokud možno preferovat individuální přístup při řešení porušení ŠŘ

Potvrzení souhlasu zákonného zástupce a souhlasu zletilého žáka s orientačním testováním žáka na přítomnost návykové látky v organismu bude projednáno s rodiči/zákonnými zástupci a třídními učiteli vždy na třídních schůzkách 1. ročníků počátkem měsíce září od školního roku 2012/2013.

Testování žáků:

zodpovědní pracovníci + druhý pedagog

Teoretické vyučování:

Mgr. Miroslav Weisz – ředitel školy

Mgr. Natalie Raveane – školní metodik prevence

Mgr. Vlasta Galisová – zástupce ředitele pro teoretické vyučování

Praktické vyučování:

Mgr. Radek Jašek – zástupce ředitele pro odborných výcvik

Domov mládeže:

Martina Czyžová – vychovatelka

Hana Churavá Pokorná – vychovatelka

Jaromír Havlásek – vychovatel

Věra Burdíková – vychovatelka

Veškeré zápisy o přestupcích dodat v jednom vyhotovení Mgr. Natalii Raveane (školnímu metodikovi prevence).

Zpracovala: Mgr. Natalie Raveane, školní metodik prevence

Zodpovídá: Mgr. Miroslav Weisz, ředitel SOU stavební Opava

Zpracováno dne 1.9.2014

Aktualizováno dne 30.10.2019